

bkp

BERGEN
KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT
2022

Innhold

Styrets beretning	4
Resultatregnskap	15
Balanse	17
Kontantstrømoppstilling.....	20
Noter til regnskapet.....	22
Revisjonsberetning	46
Aktuarerklæring	49

Styrets beretning

1. VIRKSOMHETEN

Bergen kommunale pensjonskasse (BKP) ble opprettet 1. januar 1907. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og andre pensjonsberettigede etter regelverket.

Pensjonsordningen er en offentlig tjenstepensjon med vilkår som fremgår av Sentral generell særavtale (SGS 2020). SGS 2020 er en særavtale som er inngått med hjemmel i hovedavtalen del A § 4-3. Dette er en tjenstepensjonsordning med rettigheter i samsvar med tariffavtalen. I denne ordningen fastsettes pensjonene i hovedsak som etter lov om Statens pensjonskasse. Pensjonskassen er med i overføringsavtalen. Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet og er underlagt det samme regelverk som gjelder for finans- og forsikringsbransjen.

Pensjonskassen står under tilsyn av Finanstilsynet.

Innenfor rammene av forsvarlig sikkerhet, risikospredning og etiske retningslinjer søker BKP å oppnå så god avkastning som mulig med en risikoprofil som gir lav risiko for at sponsor må tilføre pensjonskassen ny egenkapital utover det som trengs ved økning i pensjonskassens forvaltningskapital, eller økninger som skyldes regulatoriske forhold. Forvaltningen skal til enhver tid skje etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning.

Pensjonskassens forpliktelser er langsiktige i art og kapitalforvaltningen tar høyde for dette.

2. ARBEIDSMILJØ

Pensjonskassen har et godt arbeidsmiljø og holder til i moderne og hensiktsmessige lokaler i Bergen sentrum.

Pensjonskassen tilstreber likestilling.

I 2022 hadde pensjonskassen 10,6 årsverk. Ved utgangen av året er det 12 ansatte. Administrasjonen består av syv kvinner og fem menn. Ledergruppen består av tre kvinner og en mann.

I 2022 var sykefraværet 52 dager tilsvarende 2 % av total arbeidstid som er uendret siden 2021. Korttidsfravær utgjorde 39 dager, eller 74 % av det totale sykefraværet.

Styret hadde i 2022 åtte medlemmer, hvorav fire menn og fire kvinner. Seks av styremedlemmene utnevnes av bystyret, og to styremedlemmer utnevnes av medlemmene (ansattrepresentanter).

3. MILJØ, SOSIALE FORHOLD OG EIERSTYRING (ESG)

Bergen kommunale pensjonskasse ønsker å bidra positivt til samfunnet. Målet til pensjonskassen er å oppnå best mulig risikojustert avkastning, samtidig som forvaltningen tar hensyn til miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG).

Fellesnevneren for alle forvaltere pensjonskassen inngår avtale med er at de skal ha en tydelig ESG-policy. Pensjonskassen skal ikke investere i virksomheter som driver i strid med internasjonalt aksepterte standarder

som for eksempel FNs Global Compact prinsipper, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, internasjonale ILO konvensjoner, Ottawa-avtalen (landminer) og Klimakonvensjonen. Pensjonskassen ønsker på linje med Statens Pensjonsfond Utland (SPU) ikke å bidra til finansiering av virksomheter hvor det bl.a. er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene, alvorlig miljøskade, eller grov korrupsjon. I diskresjonær forvaltning hvor pensjonskassen investerer direkte i enkeltelskaper vil pensjonskassen ikke investere i selskaper som er utelukket av SPU.

Som forvalter av betydelige markedsverdier har pensjonskassen et stort ansvar. Pensjonskassen har investert i flere fond som er helt i front når det gjelder ansvarlige investeringer.

Ved utvelgelse av nye forvaltere utgjør ESG en betydelig del av vurderingen. Pensjonskassen gjennomgår jevnlig alle posisjonene sammen med ekstern rådgiver. Avdekkes det brudd, iverksettes handlingsplan i samsvar med retningslinjene. I 2022 ble det ikke gjort endringer med begrunnelse i det etiske regelverket. Det var imidlertid kontakt mellom pensjonskassen og forvaltere for å avklare forhold rundt enkeltelskaper i fondene.

Pensjonskassen rapporterer jevnlig på ESG, og disse rapportene inneholder ESG karakter som i BKP sitt tilfelle er AA (ESG score 8,0). Referansegruppen har også karakteren AA, men en lavere score (7,8). Karbonintensitet er 92,5 mot referansegruppen som har 125. Karbonintensitet måler antall tonn utslipp pr. million US dollar i omsetning.

4. REDEGJØRELSE FOR REGNSKAPET

Pensjonskassens styre bekrefter at fortsatt drift ligger til grunn for fremleggelsen av regnskapet. Årsregnskapet er satt opp i samsvar med forskrift om årsregnskap av 20. desember 2011 fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel i lov av 17. juli 1998 nr 56. om årsregnskap.

4.1 RESULTATREGNSKAPET

4.1.1 PREMIEINNTEKTER

Premieinntektene var i 2022 NOK 1.333 mill. mot NOK 1.347 mill. i 2021.

Likhetsprinsippet ligger til grunn for beregning av premie. Det vil si at premien er den samme for kvinner og menn og at premien er aldersnøytral.

4.1.2 PENSJONSUTBETALINGER

Netto utbetalte pensjoner utgjorde NOK 545 mill. mot NOK 519 mill. i 2021, det vil si en økning på 5 %.

4.1.3 DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnader utgjorde i 2022 NOK 36 mill. Driftskostnadene består av lønnskostnader, kontorkostnader og honorar til tjenesteleverandører.

4.1.4 AVKASTNING PÅ INVESTERINGER

Netto inntekter fra finansielle eiendeler ble i 2022 minus NOK 744 mill. mot pluss NOK 1 637 mill. i 2021. Verdijustert avkastning i 2022 var minus 3,56 % mot pluss 8,1 % i 2021.

NOK mill.	2022	2021	2020	Totalt
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-679	1 491	1 023	1 835
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	-65	146	93	174
Sum	-744	1 637	1 116	2 009

Tabell 1

Kapitalforvaltningen i BKP har gitt et samlet resultat på mer enn NOK 2 mrd. i løpet av de siste tre årene.

Oslo Børs ga en avkastning på minus 1,03 % i 2022, mens verdensindeksen MSCI World ga minus 20 %.

4.1.4.1 Obligasjoner

Den viktigste aktivaklassen til BKP er norske obligasjoner. Disse har gjennom en årrekke gitt meget god risikojustert avkastning. Med dette menes at avkastning utover risikofri rente har vært god, samtidig som volatiliteten har vært lav.

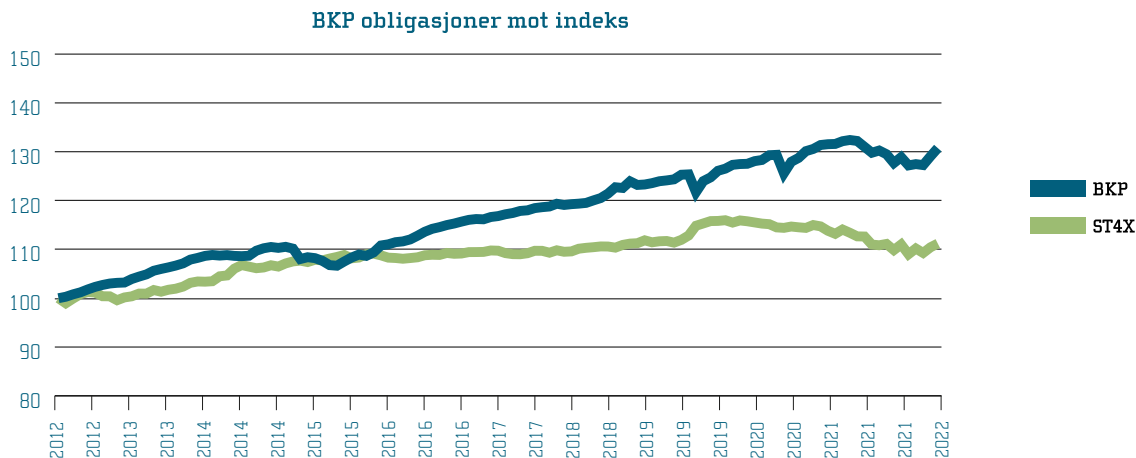

Fig.1 Kilde BKP, Norges-Bank og Nordic Bondpricing

I 2022 ga den norske omløpsobligasjonsporteføljen en avkastning på minus 1,25 %, mens referanseindeksen som er NOGOVD3 ga minus 1,95 %. Dette er Nordic Bond Pricing sin indeks for statsobligasjoner med 3 års durasjon. Frem til 31.12.2020 var referanseindeksen ST4X. Referanseindeksen hadde en negativ utvikling gjennom året, ettersom de mellomlange og lange rentene steg i samme periode. Akkumulert avkastning siste 10 år er 31 % mot indeks 11 %. Årlig standardavvik siste 10 års periode var 2,4 % for porteføljen og 1,8 % for indeks. Slik porteføljen nå er satt sammen, er det lav renterisiko og moderat kreditrisiko. Størsteparten av obligasjonsporteføljen består av gjeld utstedt av norske banker.

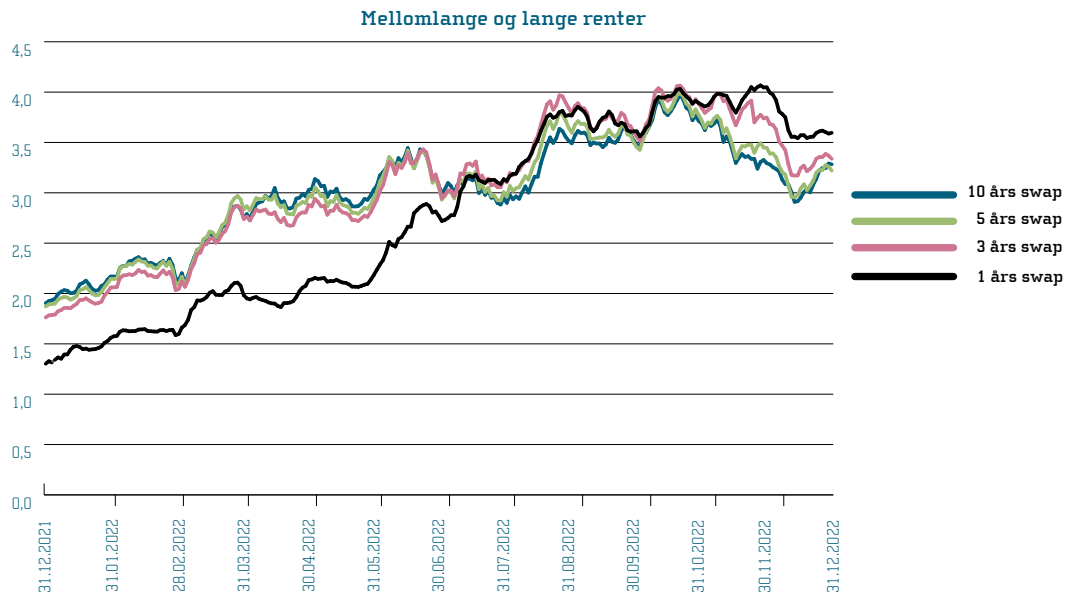

Fig.2 Kilde: Norges.bank.no

De lange rentene har vært volatile i 2022, og 1 års swap rente har ligget i intervallet 1,3 % til 4,1 % i løpet av året.

4.1.4.2 Aksjer/aksjefonds

Aksjer/aksjefond er også viktig i porteføljen, selv om det utgjør en mindre andel enn obligasjoner.

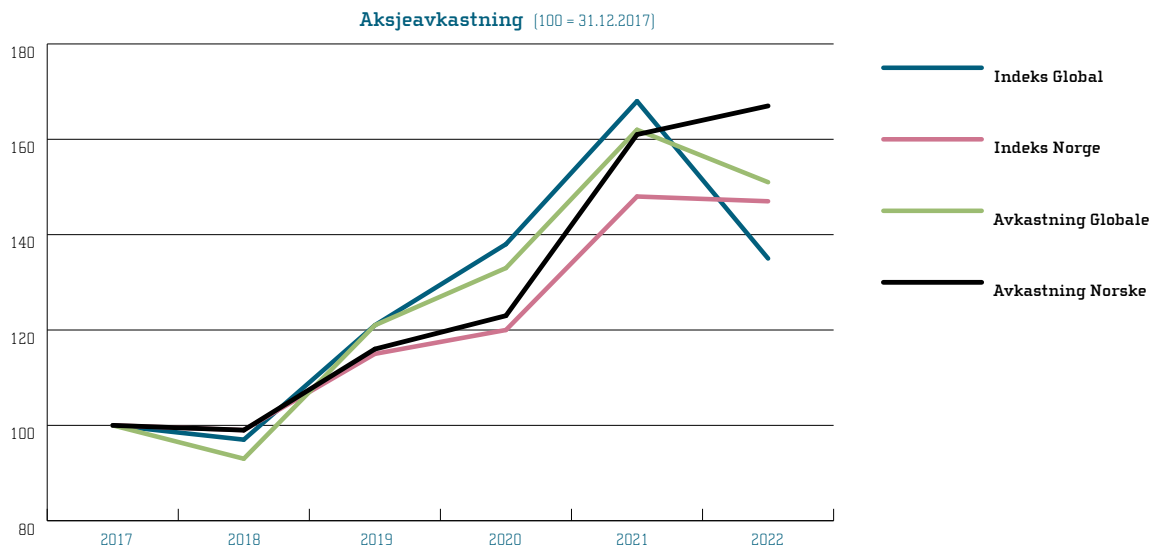

Fig.3 Kilde: BKP årsregnskap

I den siste femårsperioden har norske enkeltaksjer, norske aksjefonds og globale aksjefonds gitt et samlet resultat på NOK 1 715 mill. som tilsvarer en total avkastning på 52 %, eller en årlig avkastning (geometrisk) på 8,7 %.

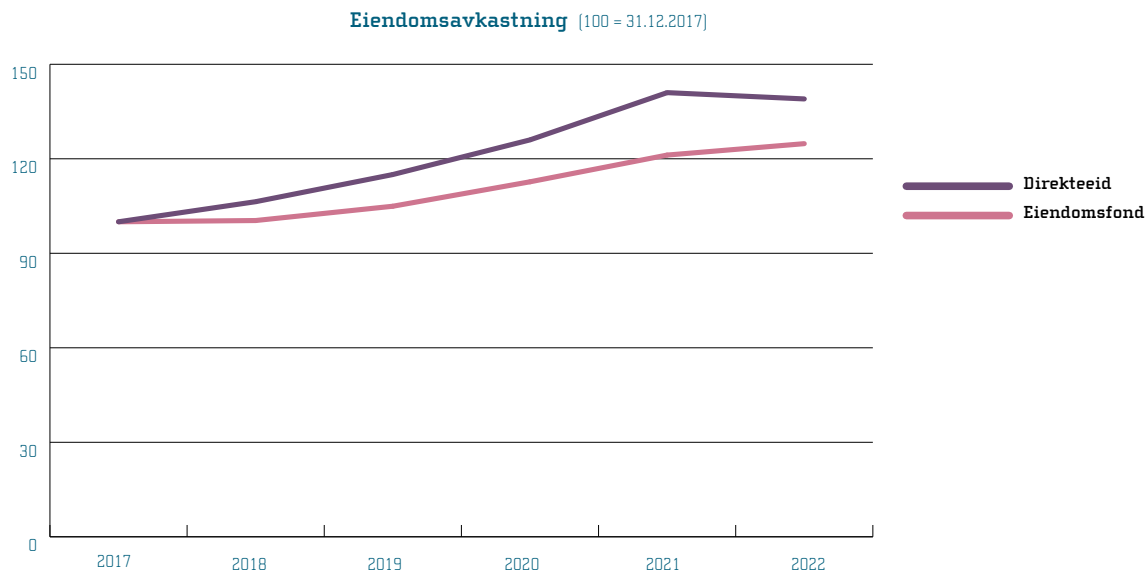

Fig.4 Kilde: BKP årsregnskap

4.1.4.3 Eiendom

Eiendomsporteføljen har gitt god avkastning. Best avkastning har eiendomsfondene gitt, mens de direkteide byggene har gitt noe lavere avkastning. Eiendomsporteføljen er nærmere beskrevet under punkt 4.2.1.

4.1.5 RISIKORESULTATET

Risikoresultatet er NOK 76 mill. Dette oppstår som følge av at faktisk dødelighet og uførhet avviker fra det som er forutsatt i premietariffen. Spesifikasjonen av risikoresultatet fremgår av note 3 i regnskapet.

4.2 BALANSEN

4.2.1 EIENDELER

Aktivaklasse	Strategisk andel	Rammer		Allokering Pr. 31.12.2022
		Minimum	Maksimum	
Aksjer	25 %	7,50 %	33 %	21,50 %
Pengemarked	3 %	0 %	65,50 %	3,60 %
Hedge/private equity	7 %	0 %	9 %	8 %
HFO obligasjoner	48 %	25 %	55 %	48,20 %
HTF obligasjoner	5 %	0 %	25 %	7,40 %
Utlån	0 %	0 %	4 %	0,01 %
Eiendom	12 %	7 %	14 %	11,30 %

Tabell 2

Allokeringen pr. 31.12.2022 er innenfor rammene i alle aktivklasser.

Akseandelen har gjennom året vært i intervallet 20,6 % – 23,1 %.

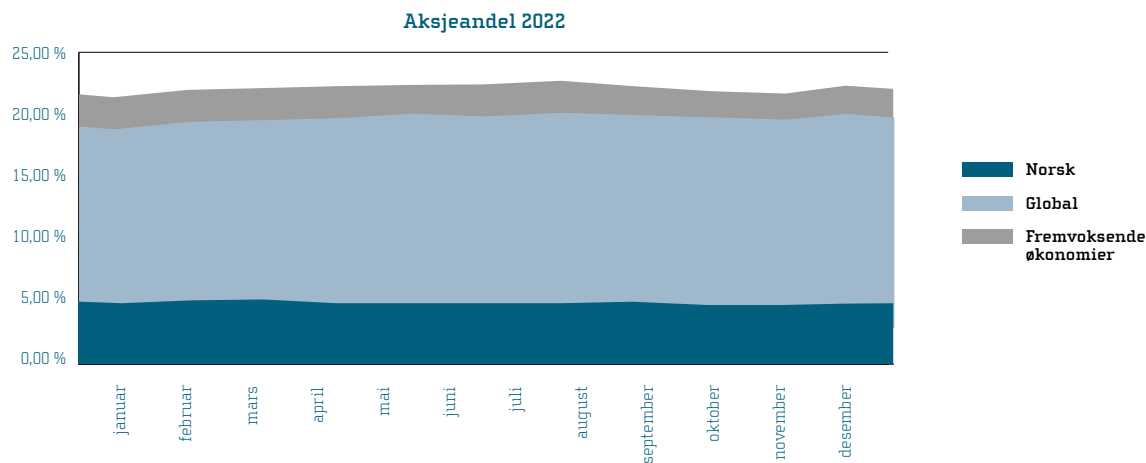

Fig.5 Kilde BKP

Utlånsporteføljen består av lån til medlemmer og gis innenfor 60 % av lånetakst. Utlånsrenten var ved utgangen av året 4,50 %.

Eiendommer

BKP eier to eiendommer direkte, samt to eiendommer gjennom heleide selskaper.

BKP eier Markeveien 7 som benyttes som parkeringshus. Dette ble kjøpt fra Bergen kommune i 2001. Verdien av eiendommen har blitt justert noe ned de siste årene.

BKP eier også Engen kino i Neumannsgt 1 og Konsertpaleet i Neumannsgt 3. Disse ble kjøpt fra Bergen kommune i 2007. BKP har inngått en langsiktig leieavtale med Bergen kino.

Eiendommen BKP eier i Drammen leies ut til Sør-Øst politidistrikt ved Justisdepartementet. Bygget er lagt inn i et heleid selskap, Grønland 36 AS.

Eiendommen i Oslo ble anskaffet i desember 2014 og leies ut til Politiets utlendingsenhet. Bygget er lagt inn i et heleid selskap, Aksum Eiendomsinvest AS.

4.2.2 GJELD OG EGENKAPITAL

BKP har ved utgangen av 2022 en innskutt egenkapital på NOK 1 217 mill.

Forpliktelsene har økt med 210 % i løpet av den siste tiårsperioden. Innskutt egenkapital har økt med 194 %. Styret anser kapitalsituasjonen å være betryggende.

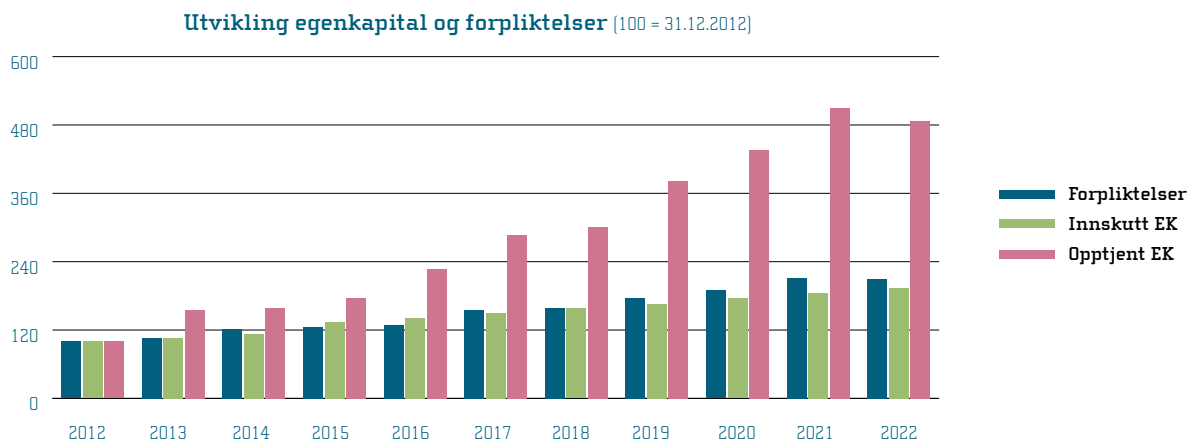

Fig.6 Kilde: BKP regnskap.

Gjeld og avsetninger

Premiereserven er pr. 31.12.2022 bokført med NOK 15 mrd. inkludert IBNR på NOK 239 mill.

IBNR er påløpte, men ikke rapporterte erstatninger.

Administrasjonsreserven er på NOK 430 mill. og denne er ment til å dekke administrasjonskostnader i pensjonskassens restlevetid dersom pensjonskassen skulle avvikles.

5. FINANSIELL RISIKO

Bergen kommunale pensjonskasse sin forvaltningskapital er hovedsakelig plassert i obligasjoner, aksjer og eiendom. De tre hovedformene for finansiell risiko er kredittrisiko, kurs- og renterisiko og valutarisiko.

Året har vært preget av krig i Europa, høy inflasjon, energikrise og problemer i varestrømmene. Finansmarkedene har også vært påvirket av dette. De globale aksjemarkedene har vært mer volatile enn vår egen Oslo Børs. Den brede amerikanske aksjeindeksen var på et tidspunkt ned 27 % fra årets start, mens Oslo Børs på sitt laveste var ned 10 %.

Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes at lånekunder eller obligasjons-/sertifikatutstedere ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser. Ettersom det er etablert rammer for maksimale engasjementer og stilt klare krav til diversifisering, vurderes denne risikoen som liten. Den største utstedergruppen i obligasjonsporteføljen er norske banker med god kapitaldekning.

Rente- og kursrisiko

Renterisiko er sannsynligheten for at økning i rentenivået fører til fall i obligasjonskursene. Et annet element som kan føre til fall i obligasjonsverdiene er at kredittpremiene øker. Selv om rentenivået er uendret, kan økte avkastningskrav blant investorene føre til fall i obligasjonsverdiene. Utviklingen i markedsrentene og kredittpremiene trekker ofte i motsatt retning, slik at en obligasjonsportefølje med et visst kreditelement kan gi mer stabil avkastning enn statsobligasjoner med lang rentedurasjon. Renterisikoen vurderes for tiden som liten.

Den aktivaklassen som er mest utsatt for kursrisiko er aksjer og da spesielt norske. Det er også denne som har gitt best avkastning over tid. En høy aksjeandel krever risikoevne. Til gjengjeld får en svært god avkastning dersom man har evne til å beholde posisjonene gjennom turbulente perioder.

BKP har en aksjeeksponering som utgjør i overkant av 1/5 del av porteføljen. Denne andelen har vært stabil gjennom den siste tiårsperioden. Bidraget til totalresultatet har imidlertid vært varierende. Over tid har summen av bidragene fra aksjeforføljen vært svært gode.

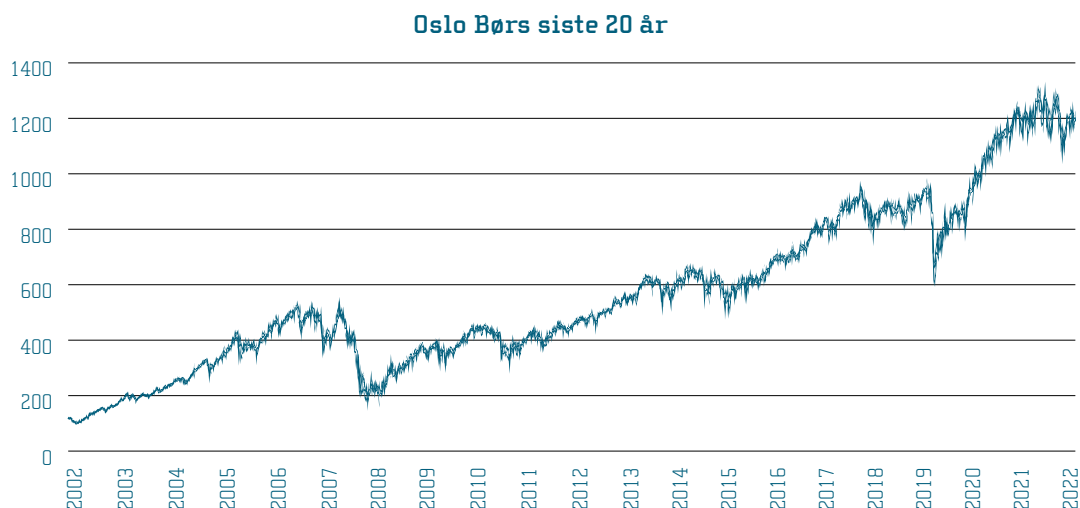

Fig.7 Kilde: Oslobors.no

Figur 7 viser hvordan Oslo Børs indeks har utviklet seg siden utgangen av 2002. Indeksen var ved begynnelsen av perioden i 115 og ved utgangen av perioden i 1189. Oslo Børs har med andre ord steget med gjennomsnittlig (geometrisk) 12,4 % per år. Det finnes selvsagt kortere og lengre perioder med null og negativ avkastning. Den lengste perioden med null avkastning er over 8 år (juli 2007 til februar 2016). På den annen side finnes det flere kortere perioder hvor verdiene har doblet seg (mars 2003 til februar 2004 og november 2008 til desember 2009). Så sent som i mars 2020 var indeksen i 639, men gikk så til 1236 i november 2021. Meravkastningen kommer ofte i svært konsentrerte perioder, og det er viktig at man ikke er tvunget til å være uten eksponering i disse periodene. Aksjeandelen må derfor tilpasses risikoevnen.

BKP har en strategi som innebærer noe risiko og har således et langsiktig avkastningsmål som ligger betydelig over risikofri rente. Frem til 2019 var det langsiktige avkastningsmålet 5,5 %, da det ble endret til 4,5 %. Figuren nedenfor viser at strategien har fungert godt i de rådende markedsforhold. Den akkumulerte avkastningen ligger svært nært målet i hele perioden, og oppnådd avkastning er betydelig høyere enn risikofri rente. I den siste femårsperioden har BKP oppnådd en årlig avkastning på 3,9 %, mens risikofri rente har vært 0,7 %. For siste tiårs periode er tilsvarende tall 5,4 % for BKP og 0,8 % for risikofri, og for 15 år 5,1 % og 1,5 %.

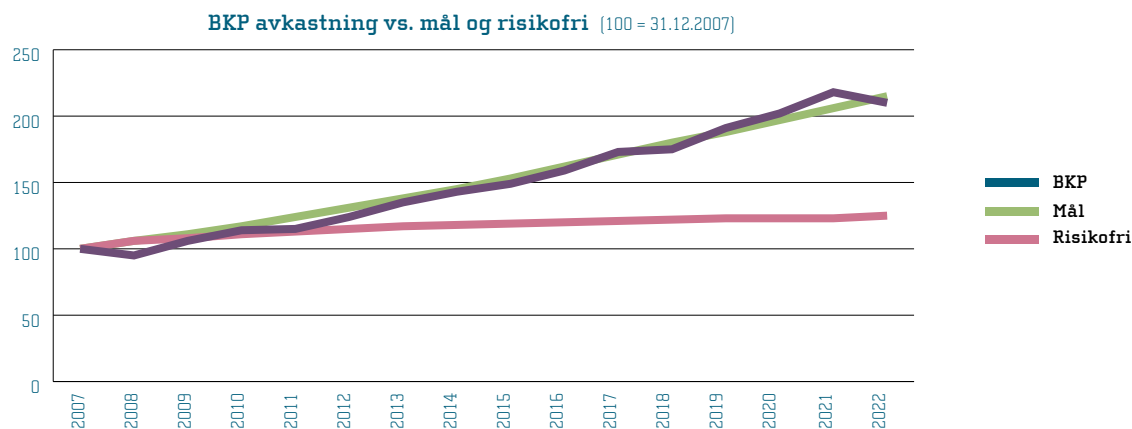

Fig.8 Kilde: BKP regnskap og Oslobors.no

ST1X er indeksen for norske tre måneders statssertifikater. Etter 01.01.2021 benyttes NOGOVD3M som er Nordic Bond Pricing sin indeks for korte statspapirer.

Rente- og kursrisiko for aksjer og rentebærende papirer reguleres av rammer styret har fastsatt for eksponering og fullmaktsinstrukser for handel av verdipapirer.

Valutarisiko

Investeringer i utenlandsk valuta kan medføre negativ avkastning som følge av at den norske kronen styrker seg. Alle investeringer i utenlandske obligasjoner valutasikres fullt ut. Det er ikke krav i forvaltningsstrategien om at aksjeporteføljen skal valutasikres. Ved utgangen av 2022 er imidlertid 30 % av den utenlandske aksjeeksponeringen sikret til norske kroner.

Likviditetsrisiko

Dette er risiko for at pensjonskassen ikke har nok kontanter eller lett omsettelige eiendeler, slik at forpliktelser ikke kan møtes. Det kan for eksempel være at store bevegelser i valuta markedene fører til at bankene stiller marginkrav for oppgjør av valutatermin. BKP har til enhver tid betydelige beholdninger av bankinnskudd, pengemarkedsfond og obligasjoner med fortrinnsrett.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om hvordan de fysiske konsekvensene av klimaendringer vil påvirke natur og samfunn, og hva overgangen til et samfunn med netto null utslipp vil innebære. Det ble i 2022 gjort en kartlegging av pensjonskassens klimarisiko. Funnene herfra blir fortløpende fulgt opp ved at karbonintensitet og omstillingsrisiko knyttet til overgangen til lavutslippøkonomi måles og sammenlignes med global aksjeindeks og global renteindeks. Dette inngår som en del av den løpende ESG rapporteringen.

Risikostyring

Det foretas månedlige målinger av solvenskapitaldekning, og disse tester bufferkapitalsituasjonen mot et scenario hvor aksjeverdier blir utsatt for kraftige fall, samtidig som rentenivået øker. Når situasjonen tilsier det, gjennomføres målingene oftere.

Det foretas kvartalsvise målinger av solvenskapitaldekningen (SKD). Disse målingene viser i hvilken grad pensjonsinnretningen er i stand til å møte sine forpliktelser gjennom et stresstest-scenario med fall i verdier.

Det foretas også jevnlig Value at risk (VAR) analyser. Dette er en metode for å estimere nedsiderisiko innenfor et gitt konfidensintervall. I vår analyse er konfidensintervallet satt til 95 %. Ved årets slutt på dette konfidensintervallet, er VAR 5 %. Dette betyr at det svakeste forventede resultat av kapitalforvaltningen for de neste 12 månedene, med 95 % sannsynlighet, er minus NOK 1,1 mrd.

Bergen kommunale pensjonskasse har organisert sin risikostyring i samsvar med finansforetaksloven og forskrift om pensjonsforetak. Styret har fastsatt finansielle og operative mål for virksomheten og krav til rapportering. Administrerende direktør rapporterer månedlig til styret.

BKP har internrevisor som utfører internrevisjon og gjør årlig risikovurdering i samsvar med revisjonsplan fastsatt av styret.

Det er tegnet styreansvarsforsikring i AIG. Dekningen omfatter styrets medlemmer og daglig leder og har en forsikringssum på NOK 20 mill.

6. KONTANTSTRØM

Pensjonsvirksomheten ga en positiv kontantstrøm på NOK 557 mill. Reguleringspremien var NOK 600 mill. Finansvirksomheten ga en negativ kontantstrøm på NOK 117 mill. Den negative kontantstrømmen på finansvirksomheten er utbetalinger til nye finansielle investeringer. Kontantbeholdningen var pr. 31.12.2022 NOK 705 mill.

7. FREMTIDSUTSIKTER

Styret vurderer BKP's risikobærende evne til å være tilstrekkelig til å forvalte pensjonskassen sine midler innenfor den vedtatte strategi.

8. RESULTATFØRINGER

Premiefondet tilføres NOK 73 mill. Fra bufferfondet inntektsføres NOK 1 055 mill.

Etter dette blir totalresultatet på minus NOK 47 387 400. Årsresultatet er dekket slik:

Overført fra opptjent egenkapital: NOK 47 387 400.

Bergen 16. mars 2023
Styret i Bergen kommunale pensjonskasse

Bjørn Østbø
STYRETS LEDER

Geir Steinar Dale

Diane Alexandra Berbain

Christine Henriksen Ødegaard

Tor Arnold Woldseth

Jan Aksel Espedal

Anneline Samuelson Mjeldheim

Magny Hilda Øvrebo

Bjørn Roald Eknes
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP	NOTER	2022	2021
1. PREMIEINNTEKTER			
1.1 Forfalte premier, brutto	3,17	1 332 732 969	1 346 799 314
1.2 Avgitte gjensikringspremier	23	-161 397	-153 500
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	2	382 912	0
Sum premieinntekter for egen regning		1 332 954 484	1 346 645 814
2. NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak		38 226 807	42 064 113
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		376 652 970	318 420 017
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		21 246 760	19 327 557
2.4 Verdiendring på investeringer		-1 037 484 033	873 871 969
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		-77 834 542	237 071 861
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-679 192 038	1 490 755 518
		1 113	26 490
4. ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE INNTEKTER			
5. PENSJONER MV.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto		-544 912 670	-518 789 928
Sum pensjoner mv.		-544 912 670	-518 789 928
6. RESULTATFØRTE ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE - KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	2	-997 211 096	-950 246 240
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	2	0	-90 000 000
6.3 Endring i kursreguleringsfond	2	0	-836 723 759
6.4 Endring i bufferfond	2,3	1 055 882 797	0
6.5 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	2	-37 430 364	-115 234 371
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger og bufferfond fra andre forsikringsselskaper/pensjonsforetak	2,3	91 410	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktfastsatte forpliktelser		21 332 747	-1 992 204 369
8. MIDLER TILORDNET FORSIKRINGSKONTRAKTENE - KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	2,3	0	-204 751 970
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	2,3	-72 865 988	-73 274 053
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser		-72 865 988	-278 026 023
9. FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER			
9.1 Forvaltningskostnader	16,18	-8 462 432	-8 120 318
9.2 Forsikringsrelaterede administrasjonskostnader	16,18	-26 473 495	-24 984 345
Sum forsikringsrelaterede driftskostnader		-34 935 927	-33 104 663
11. RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		22 381 720	15 302 839

Resultatregnskap

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	NOTER	2022	2021
12. NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak		3 647 229	4 114 516
12.2 Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		35 936 547	31 119 874
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		2 027 158	1 890 532
12.4 Verdiendringer på investeringer		-98 986 591	85 478 090
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		-7 426 212	23 189 266
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-64 801 869	145 792 279
13. ANDRE INNTEKTER		349 618	0
14. FORVALTNINGSKOSTNADER OG ANDRE KOSTNADER KNYTTET TIL SELSKAPSPORTEFØLJEN			
14.1 Forvaltningskostnader	16,18	-807 403	-794 292
14.2 Andre kostnader		0	-12 085
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-807 403	-806 377
15. RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		-65 259 654	144 985 902
16. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNADER		-42 877 934	160 288 741
17. SKATTEKOSTNADER	22	-632 008	-536 093
18 RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		-43 509 942	159 752 648
19. ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER			
19.1 Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
19.1.2 Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	18	-3 877 458	-1 762 797
Sum andre inntekter og kostnader		-3 877 458	-1 762 797
20. TOTALRESULTAT		-47 387 400	157 989 851

Balanse

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	NOTER	2022	2021
2. INVESTERINGER			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	13	38 755 246	40 777 600
2.2 Datterforetak			
2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak	14	73 533 356	64 871 443
2.2.2 Fordringer på datterforetak	15	4 841 224	10 727 265
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1 Rentebærende verdipapirer	8	146 135 723	160 310 440
2.3.2 Utlån og fordringer	11	237 257	401 984
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler	5,7	696 652 823	719 082 260
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	5,9	961 437 862	953 534 268
2.4.3 Utlån og fordringer	5	59 816 840	4 423 185
2.4.4 Finansielle derivater	5	0	393 131
Sum investeringer		1 981 410 331	1 954 521 576
3. FORDRINGER			
3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter		187 846 286	183 175 278
Sum fordringer		187 846 286	183 175 278
4. ANDRE EIENDELER			
4.2 Kasse, bank		18 952 134	29 366 756
Sum andre eiendeler		18 952 134	29 366 756
5. FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER			
	21	8 420 951	2 095 692
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		2 196 629 702	2 169 159 303

Balanse

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN	NOTER	2022	2021
6. INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investeringseiendommer	13	405 685 650	432 829 830
6.2 Datterforetak			
6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak	14	769 739 077	688 571 570
6.2.2 Fordringer på datterforetak	15	50 677 396	113 863 498
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Rentebærende verdipapirer	8	1 529 732 655	1 701 599 431
6.3.2 Utlån og fordringer	11	2 483 585	4 266 824
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler	5,7	7 292 485 059	7 632 628 079
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	5,9	10 064 225 698	10 121 195 903
6.4.3 Utlån og fordringer	5	626 156 093	46 949 462
6.4.4 Finansielle derivater	5	0	4 172 853
6.4.5 Andre finansielle eiendeler	5	0	123 942 144
Sum investeringer i kollektivporteføljen		20 741 185 213	20 870 019 594
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN		20 741 185 213	20 870 019 594
SUM EIENDELER		22 937 814 915	23 039 178 898

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	NOTER	2022	2021
10. INNSKUTT EGENKAPITAL		1 217 470 807	1 157 347 400
11. OPPTJENT EGENKAPITAL			
11.1 Risikoutjevningssfond		114 319 376	114 319 376
11.2 Annen opptjent egenkapital		946 225 794	993 613 194
Sum opptjent egenkapital		1 060 545 170	1 107 932 571
13. FORSIKRINGSFORPLIKTELSER - KONTRAKTFASTSATTE FORPLIKTELSER			
13.1 Premiereserve	2	15 018 269 195	14 021 058 099
13.2 Tilleggsavsetning	2	0	1 285 475 968
13.3 Kursreguleringsfond	2	0	3 577 836 022
13.4 Bufferfond	2	3 807 429 193	0
13.5 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	2,3	1 802 003 222	1 871 518 193
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktfastsatte forpliktelser		20 627 701 610	20 755 888 282
15. AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER			
15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.	18	4 093 574	1 140 343
Sum avsetninger for forpliktelser		4 093 574	1 140 343
16. FORPLIKTELSER			
16.1 Finansielle derivater		10 012 107	0
16.3 Andre forpliktelser	12	17 791 287	16 685 760
Sum forpliktelser		27 803 394	16 685 760
17. PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE INNTEKTER	12	200 360	184 545
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		22 937 814 915	23 039 178 898

Bergen 16. mars 2023
Styret i Bergen kommunale pensjonskasse

Bjørn Østbø
STYRETS LEDER

Tor Arnold Woldseth

Geir Steinar Dale

Christine Henriksen Ødegaard

Diane Alexandra Berbain

Magny Hilda Øvrebo

Jan Aksel Espedal

Anneline Samuelsen Mjeldheim

Bjørn Roald Eknes
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Kontantstrømoppstilling

KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2022	2021
Innbetalte premier	1 146 048 907	1 202 756 931
Utbetalte pensjoner	-567 063 511	-537 097 166
Innbetalte refusjoner iht. overføringsavtalen	69 218 229	59 030 588
Utbetalte refusjoner iht. overføringsavtalen	-47 088 427	-40 774 654
Innbetaling ved flytting	462 521	0
Utbetalinger til andre leverandører av varer og tjenester	-21 349 981	-17 957 914
Utbetalinger til skatt og offentlige avgifter	-6 770 667	-6 510 738
Utbetalinger til ansatte, arbeidsgiveravgift m.v.	-16 771 754	-13 388 516
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	556 685 317	646 058 531

KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIELLE EIENDELER		
Innbetaling av lån fra kunder m.v.	10 319 971	15 267 200
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	387 592 174	626 348 244
Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler	-492 817 416	-1 016 686 162
Innbetaling ved salg av obligasjoner, sertifikater m.v.	3 894 012 789	6 820 746 005
Utbetaling ved kjøp av obligasjoner, sertifikater m.v.	-4 335 089 692	-7 929 520 456
Innbetaling av leieinntekter	23 147 444	22 258 739
Utbetaling ved fast eiendom	-796 444	-1 074 537
Innbetaling av renter	280 902 249	203 737 396
Innbetaling av utbytte	100 375 801	116 342 096
Innbetaling fra datterforetak	15 791 326	30 967 239
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	-116 561 798	-1 111 614 235

KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Innbetalt kjernekapitalinnskudd	60 120 000	58 120 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	60 120 000	58 120 000
Netto endring i kasse, bank	500 243 519	-407 435 704
Beholdning kasse, bank pr. 01.01.	204 681 547	612 117 251
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12.	704 925 066	204 681 547
Fordeling beholdning bankinnskudd:		
Utlån og fordringer selskapsporteføljen	59 816 840	4 423 185
Utlån og fordringer kollektivporteføljen	626 156 092	46 949 462
Kasse, bank	18 952 134	153 308 900
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12.	704 925 066	204 681 547

Egenkapital

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL

	Opptjent egenkapital			Total egenkapital
	Innskutt egenkapital	Risiko- utjevningssfond	Annen opptjent selskapskapital	
Egenkapital 01.01.2021	1 099 227 400	110 638 510	839 304 210	2 049 170 120
Innbetalt egenkapitaltilskudd	58 120 000	0	0	58 120 000
Avkastning på Risikoutjevningssfond	0	4 436 604	-4 436 604	0
Frigjorte midler	0	-74 029 791	74 029 791	0
Disponering risikoresultat	0	73 274 053	-73 274 053	0
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	0	159 752 648	159 752 648
Andre inntekter og kostnader	0	0	-1 762 797	-1 762 797
Egenkapital 31.12.2021	1 157 347 400	114 319 376	993 613 194	2 265 279 970
Innbetalt egenkapitaltilskudd	60 123 407	0	0	60 123 407
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	0	-43 509 942	-43 509 942
Andre inntekter og kostnader	0	0	-3 877 458	-3 877 458
Avkastning på Risikoutjevningssfond	0	-4 069 770	4 069 770	0
Disponering risikoresultat	0	4 069 770	-4 069 770	0
Egenkapital 31.12.2022	1 217 470 807	114 319 376	946 225 794	2 278 015 977

Noter til regnskapet

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i samsvar med lov om årsregnskap (regnskapsloven), forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20. desember 2011 og god regnskapsskikk.

INVESTERINGSEIENDOM

Investeringsseiendom består av eiendom og eiendomsfond som er anskaffet for verdistigning på kapital, opp-tjening av leieinntekter, eller begge deler. Investeringsseiendommer regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi tilsvarer antatte markedsverdier, uten fradrag for transaksjonsutgifter ved et eventuelt salg. Endringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

DATTERSELSKAP

Investeringer i datterselskap bokføres etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investering til anskaffelseskost inkludert merverdi. Pensjonskassens andel av resultat føres i pensjonskassens resultatregnskap og tillegges balanseført verdi av investeringen. Andel av resultat er basert på datterselskapets resultat etter skatt med fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdi.

PRESENTASJON AV DATTERSELSKAP

Pensjonskassen har i samsvar med regnskapsloven § 3-8 unnlatt å konsolidere inn datterselskapene i årsregnskapet da en slik konsolidering er vurdert å ikke ha betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. Det ville ikke endret vesentlig på presentasjonen av resultat og balanse med en konsernoppstilling, men primært vært endringer i klassifisering.

FINANSIELLE EIENDELER

Klassifisering og måling av finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer til amortisert kost
- utlån og fordringer

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Rentebærende verdipapirer til amortisert kost

Finansielle eiendeler som tilfredsstillter kriteriene med faste eller bestembare kontantstrømmer og som tilfredsstillter kriteriene i IFRS 9.4.1.2A måles til amortisert kost.

Rentebærende verdipapirer vurderes til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Over-/underkurs ved anskaffelsen amortiseres over obligasjonens gjenværende løpetid. Gevinst/tap ved uttrekning er ført som realisert gevinst og tap på investeringer.

Finansielle derivater

Et finansielt derivat er en kontrakt som har alle de tre følgende kjennetegn:

- Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende").
- Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer.
- Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt.

Finansielle derivater bokføres til virkelig verdi.

Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer som måles til amortisert kost, med unntak av instrumenter som pensjonskassen har klassifisert til virkelig verdi over resultatet, eller tilgjengelig for salg. Finansielle eiendeler klassifisert som utlån og fordringer skal etter førstegangsinnregning måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rentemetode.

Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Eksempler på objektive indikasjoner er:

- Vesentlige finansielle problemer hos debitor
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin

Pensjonskassen har boliglån som klassifiseres som utlån og fordringer målt til amortisert kost. Pensjonskassen yter boliglån til sine medlemmer med markedsbaserte flytende renter. Det er ikke forventet tap på porteføljen.

VALUTAOMREGNING AV TRANSAKSJONER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med terminkontrakter som bokføres til virkelig verdi.

FORVALTNING AV KOLLEKTIV- OG SELSKAPSPORTEFØLJEN

Pensjonskassen har felles forvaltning av selskaps- og kollektivporteføljen. Avkastningen fordeler seg mellom porteføljene etter samme brøk som egenkapitalen (innskutt og opptjent) i forhold til sum egenkapital og forpliktelser (premiereserve, administrasjonsreserve, bufferfond, erstatningsreserve, risikoutjevningfond og premiefond) før disponering av overskudd.

Fordelingen for 2022 og 2021 er slik:

	2022		2021	
	Resultat	Balanse	Resultat	Balanse
Selskapsportefølje	8,71 %	8,72 %	8,91 %	8,61 %
Kollektivportefølje	91,29 %	91,28 %	91,09 %	91,39 %

FORDRINGER

Premiefordringer og andre fordringer er balanseført til pålydende. Fordringene er vurdert til ikke å være tapsutsatt.

FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Avsetning til premiereserve

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregnings-tidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar.

Avsetning for IBNR (Incurred but not reported)

IBNR er påløpte, men ikke rapporterte erstatninger.

Avsetning for administrasjonsreserve

Administrasjonsreserven er ment til å dekke administrasjonskostnader i pensjonskassens restlevetid dersom kassen skulle avvikles.

Avsetning til premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier i henhold til skatteloven. I tillegg inneholder fondet overskuddsmidler som er tilført fondet. Premiefondet kan benyttes til dekning av fremtidig premie.

Bufferfond

Regler om et sammenslått og kundefordelt bufferfond ble innført for kommunale pensjonsordninger med virkning fra 1. januar 2022. Bufferfondet erstatter tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond, og er uten lovmessig øvre grense eller minstekrav.

Pensjonskassen fastsetter årets avsetning til bufferfond i prosent av premiereserven knyttet til den enkelte kontrakt ut fra pensjonskassens risiko for avkastningsresultatet.

Dersom avkastningen tilordnet en kontrakt er negativ, eller ikke stor nok til å dekke det årlige kravet til økning i premiereserven, kan kravet oppfylles ved bruk av bufferfond tilordnet kontrakten.

RISIKOUTJEVNINGSFOND

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningfond vil være en del av selskapets egenkapital.

PREMIEINNTEKTER

Brutto pensjonspremie inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring framkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Inntekter og kostnader knyttet til finansielle eiendeler inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom investeringer i kollektivporteføljen og investeringer i selskapsporteføljen i forhold til gjennomsnittlig forvaltet kapital igjennom året.

SKATT

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formueskatt. Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes som 25 % av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Verdiane av utsatt skattefordel er ikke regnskapsført.

FLYTTING

Tilgang og avgang (flytting) resultatføres. Ved flytting overføres andel av premiereserven, premiefond og bufferfond til ny pensjonsordning.

PENSJONSFORPLIKTELSER EGNE ANSATTE

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen er en offentlig tjenstepensjon med vilkår som fremgår av Sentral generell særavtale (SGS 2020). Årets pensjonskostnad tilsvarer betalt arbeidsgiverpremie, korrigert for estimert endring i forpliktelse med fradrag for den tilordnede andel av BKPs totale forsikringsfond, beregnet etter IAS 19 om ytelser til ansatte.

I den påløpte forpliktelsen inngår fremtidige AFP – ytelser. Det er videre gjort påslag for arbeidsgiveravgift til folketrygden.

NOTE 1 – BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonsordningen er en offentlig kollektiv pensjonsordning som følger forsikringsvilkårene og Sentral generell særavtale (SGS 2020) for kommunal sektor. Ordningen er en tjenstepensjonsordning uten investeringsvalg.

Bergen kommunale pensjonskasse yter kollektiv pensjonsordning for Bergen kommune og tilknyttede selskaper og etater. Ordningen omfatter alle ansatte i Bergen kommune som fyller krav for medlemskap med unntak av lærere og helsepersonell. Ved utgangen av året var det totalt 74 630 medlemmer i pensjonsordningen. Følgende enheter har pensjonsordning i BKP:

Enheter med aktive medlemmer:

- Bergen Kommune
- Bergen Parkering AS
- Fagforbundet Bergen Avd. 56
- Bergen Havn AS
- Bergen Havn Farvannsforvaltning IKS
- Bergen kommunale pensjonskasse
- Fløibanen AS
- Kode Kunstmuseer og komponisthjem
- Stiftelsen Amalie Skrams hus
- Bergen kirkelige fellesråd
- Nasjonalforeningens Helselag For Eldre i Bergen
- Fagforbundet Vestland
- Fellesorganisasjonen (FO)
- Bergen og Omland Friluftsråd kommunalt Oppgavefelleskap
- Akasia AS

Enheter med kun oppsatte rettigheter:

- Bergen Bydrift AS
- Utdanningsforbundet
- Akasia Kirke og Gravplass AS

Pensjonspremien betales av sponsor og av de ansatte. Den ansattes andel er 2 % av lønnsgrunnlaget. Det er i 2022 utbetalt NOK 545 mill. i pensjoner.

Øversikt medlemmer

År	Aktive	Oppsatte med rett	Oppsatte uten rett	Uførepensjon	Andre pensjonsmottakere *	Totalt
2022	18 142	14 526	30 672	2 345	8 945	74 630
2021	17 785	12 696	29 681	2 189	8 508	70 859
2020	17 070	9 829	30 556	2 117	8 361	67 933
2019	16 518	9 011	28 490	2 042	7 947	64 008
2018	16 365	8 804	27 368	2 041	7 678	62 256

* Alderspensjon, AFP og etterlattepensjon

Premiereserve NOK mill. eksklusiv administrasjonsreserve og erstatningsreserve som ikke er kundefordelt

År	Aktive	Oppsatte med rett	Oppsatte uten rett	Uførepensjon	Andre pensjonsmottakere*	Totalt
2022	4 799	1 669	180	1 791	5 910	14 349
2021	4 510	1 519	166	1 637	5 548	13 380
2020	4 197	1 346	174	1 555	5 186	12 458
2019	4 559	1 485	144	1 602	4 838	12 628
2018	4 273	1 468	133	1 573	4 556	12 003

* Alderspensjon, AFP og etterlattepensjon

NOTE 2 – ENDRING I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE

	Premiere-reserve	Tilleggs-avsetninger	Kursreg.-fond	Bufferfond	Premie-fond	Sum
Inngående balanse 1.1.	14 021 058 099	1 285 475 968	3 577 836 022	0	1 871 518 193	20 755 888 282
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse						
Netto resultatførte avsetninger	997 211 096	0	0	-1 055 882 797	37 430 364	-21 241 337
Resultatendring forsikringsteknisk oppgjør	0	0	0	0	19 672 467	19 672 467
Overskudd på avkastningsresultatet	0	0	0	0	0	0
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	0	0	0	0	72 865 988	72 865 988
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	997 211 096	0	0	-1 055 882 797	129 968 819	71 297 118
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse						
Overføringer mellom fond	0	-1 285 475 968	-3 577 836 022	4 863 311 990	-199 500 175	-199 500 175
Overføringer til/fra pensjonsforetaket	0	0	0	0	16 386	16 386
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	0	-1 285 475 968	-3 577 836 022	4 863 311 990	-199 483 789	-199 483 789
Utgående balanse 31.12	15 018 269 195	0	0	3 807 429 193	1 802 003 222	20 627 701 610

FLYTTING AV PENSJONSORDNINGER

Akasia Nygård menighets barnehage og Akasia Laksevåg kirkes barnehage flyttet sine lukkede pensjonsordninger fra KLP til Bergen kommunale pensjonskasse med virkning fra 01.01.2022. Tilgang premiereserve NOK 382 912, bufferfond NOK 91 410 og premiefond NOK 16 386.

VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER FOR FORSIKRINGSTEKNISK BEREGNINGSGRUNNLAG

Reduseres dødelighet med 10 % vil den totale netto premiereserven i pensjonskassen øke med 2,22 %. Øker antall nye uføretilfeller med 20 %, vil den totale netto premiereserven i pensjonskassen øke med 0,43 %.

NOTE 3 – FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Bergen kommunale pensjonskasse yter kollektiv pensjonsforsikring for Bergen kommune og tilknyttede selskaper og etater. Bokført premiereserve, administrasjonsreserve, erstatnings avsetning, bufferfond og premiefond gjelder disse selskapene.

Spesifikasjon av premiefond

	2022	2021	2020
Premiefond pr. 31.12.	1 802 003 222	1 871 518 193	1 604 262 817
Årets premie	1 332 732 969	1 346 799 314	832 804 854
Premiefondet i % av årlig premie	135 %	139 %	193 %
Bruk av premiefond	-199 500 175	-168 010 507	-156 935 011

Resultatanalyse

Analysen gjelder i sin helhet følgende:

Hovedbransje: Kollektiv pensjonsforsikring for kommuner, herunder institusjoner o.l.

Delbransje: Tjenestepensjonsordninger uten investeringsvalg

	2022	2021	2020
Avkastningsresultat	-1 060 043 977	1 135 912 333	690 981 213
Administrasjonsresultat	8 481 720	10 049 822	12 345 867
Resultat død	7 625 956	17 431 246	
Resultat uføre	35 980 241	51 397 299	
Resultat overlevelse	33 490 958	77 873 061	
Reassuranseresultat	-161 397	-153 500	
Risikoresultat	76 935 758	146 548 106	-717 666
Sum resultatelementer	-974 626 499	1 292 510 261	702 609 414
Vederlag for rentegaranti	13 900 000	13 900 000	13 200 000
Til / fra kursreguleringsfond	0	-836 723 759	-583 165 641
Til / fra tilleggsavsetninger	0	-90 000 000	-94 354 032
Til / fra bufferfond	1 055 974 207	0	0
Tilført premiefond/ kundene	-72 865 988	-364 383 663	-10 365 306
Sum	997 008 219	-1 277 207 422	-674 684 979
Resultat av teknisk regnskap	22 381 720	15 302 839	27 924 435

NOTE 4 – KAPITALAVKASTNING

	2022	2021	2020	2019	2018
Verdijust. totalavkastning kollektiv	-3,56 %	8,12 %	5,70 %	9,20 %	0,90 %
Bokført avkastning kollektiv	-3,56 %	3,36 %	2,70 %	3,80 %	3,40 %
Avkastning selskapsportefølje	-3,56 %	7,96 %	5,70 %	9,20 %	0,90 %

Avkastningen er beregnet etter Modifisert Dietz metode.

	2022	Indeks 2022	2021
Aksjer Norge egenforvaltning	4,04 %	-1,03 %	33,48 %
Aksjefond Norge	2,21 %	-1,03 %	27,03 %
Globale aksjer	-7,92 %	-8,76 %	25,63 %
Globale aksjer (valutasikret)	-10,95 %	-18,14 %	20,75 %
Globale EM aksjer	-17,93 %	-10,94 %	0,48 %
Norske obligasjoner	-1,25 %	-1,95 %	1,12 %
Globale obligasjoner	-11,22 %	-12,16 %	0,78 %
Pengemarked	1,83 %	1,24 %	0,00 %

Aktivaklassene under er ikke målt mot referanseindeks.

	2022	2021
Private Equity	11,41 %	28,09 %
Hedgefunds	-7,59 %	12,32 %
Eiendomsfond	-1,60 %	11,48 %
Eiendom direkte eid	2,99 %	7,53 %
Hold til forfall obligasjoner	4,17 %	3,93 %

Indeks for norske aksjer og aksjefond er Oslo Børs hovedindeks, OSEBX. For globale aksjer MSCI World Net denominert i NOK, valutasikret globale aksjer MSCI World Net denominert i USD og globale EM aksjer MSCI EM Net denominert i NOK. For norske obligasjoner NOGOVD3 (indeks for norske statsobligasjoner med durasjon 3 år). For globale obligasjoner Bloomberg Global Aggregate (valutasikret) og pengemarked NOGOVD3M.

NOTE 5 – FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI

De finansielle instrumentene er klassifisert i 3 ulike nivåer/klasser:

Nivå 1: Noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Andre data enn de noterte prisene som inngår i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen enten direkte eller indirekte (det vil si avledet av priser).

Nivå 3: Verdsettelsen av eiendelen bygger ikke eller i liten grad på observerbare markedsdata.

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Aksjer og andeler	520 514 919	6 543 073 014	925 549 949	7 989 137 882
Obligasjoner og andre verdipapirer	4 337 122 981	6 456 548 388	231 992 190	11 025 663 560
Utlån og fordringer	0	685 972 933	0	685 972 933
Finansielle derivater	0	0	0	0
Totalt	4 857 637 900	13 685 594 336	1 157 542 139	19 700 774 375

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 717 907 525	17 982 866 850	19 700 774 375

Børsnoterte obligasjoner, aksjer og aksjefond er plassert i nivå 1. Obligasjoner som handles i Alternative Bond Market (ABM) er plassert i nivå 2. Det er også obligasjonsfond og hedgefond. Unoterte aksjer, unoterte obligasjoner, samt Private Equity er plassert i nivå 3. Private Equity fonds verdsettes basert på de verdier som rapporteres fra fondene. For de tilfeller hvor BKP ikke har mottatt oppdatert verdivurdering innen regnskapsavleggelse, legges siste mottatte verdivurdering til grunn.

For direkte investeringer i unoterte selskaper, baseres verdsettelsen enten på nylig foretatte transaksjoner eller ved å sammenligne nøkkeltall med tilsvarende børsnoterte selskap.

For investeringer der BKP deltar som medinvestor sammen med ledende investorer, som gjennomfører verdivurdering, vil denne verdien legges til grunn.

NOTE 6 – FINANSIELL RISIKO KNYTTET TIL FINANSIELLE INSTRUMENTER

Kredittrisiko: Med kredittrisiko menes risiko for tap som følge av debtors manglende evne eller vilje til å gjøre opp sine forpliktelser. Forvaltningsstrategien gir rammer for investeringer i rentebærende papirer. Disse sikrer at det er tilstrekkelig spredning av risiko mot enkelte utstedere og risikoklasser.

Likviditetsrisiko: Med dette menes risiko for at selskapet ikke har likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser. Denne risikoen anses som svært liten. Forvaltningsstrategien spesifiserer rammer for allokering som sikrer god likviditet.

Markedsrisiko: Markedsrisiko er risiko for tap som følge av prisendringer i finansmarkedene. En renteøkning kan føre til fall i obligasjonsverdiene. I BKP er denne risikoen liten, da durasjonen i omløpsporteføljen ved utgangen av 2022 var 2,5 år. Generelle fall i aksjeverdiene inntreffer fra tid til annen, og da er det ofte tett korrelasjon mellom de ulike aksjemarkedene. Aksjeandelen i BKP var 21,52 % ved utgangen av 2022.

BKP gjennomfører regelmessige målinger, og resultatene av disse viser at BKP sin solvenskapitaldekning oppfylder Finanstilsynets krav om en solvenskapitaldekning over 100 % med god margin. Solvenskapitaldekning blir beregnet ut fra stresstestscenarier, blant annet et fall i aksjemarkeder på 36 % for type 1 aksjer og et fall i eiendomsverdier på 25 %.

Risikoindikator	Resultat
Solvenskapitaldekning uten overgangsregel	171,15 %
VaR 31.12.2022 (95 % konf. intervall)	5,00 %
Aksjeandel 31.12.2022	21,52 %
Andel av portefølje valutaeksponert	9,58 %

NOTE 7 – AKSJER OG ANDELER

	Selskaps- porteføljen	Kollektiv- porteføljen	Sum
Aksjer og andeler	696 652 823	7 292 485 059	7 989 137 882
Spesifikasjon			
Aksjefond	379 988 844	3 977 681 389	4 357 670 233
Aksjer	46 415 165	485 868 837	532 284 002
Private Equity	79 681 692	834 099 175	913 780 866
Hedgefond	78 054 774	817 068 781	895 123 554
Aksjer og andeler i eiendomsfond	112 512 348	1 177 766 878	1 290 279 226
Totalt	696 652 823	7 292 485 059	7 989 137 882

Andel av aksjer og andeler som er børsnotert utgjør 61 %. BKP sin aksjeportefølje består i hovedsak av større børsnoterte selskaper. Aksjefond porteføljen består av fondsandeler i større anerkjente forvaltningsselskaper.

Norske aksjefond	Antall	Ansk. kost	Virkelig verdi
Fondsfinans Norge	10 180	51 490 519	173 238 304
Nordea Norge Verdi	12 953	77 988 481	211 870 684
Pareto Aksje Norge	25 453	105 791 804	299 605 873
Sum norske aksjefond		235 270 804	684 714 861

Utenlandske aksjefond	Antall	Ansk. kost	Virkelig verdi
Carnegie Worldwide Globale Aksjer II	12 202	39 017 642	189 264 179
DnB Global (IV)	1 809 833	288 612 989	1 038 373 548
DnB Teknologi	175 759	60 698 386	447 729 892
Egerton Eq. Fund H2N	689 576	79 959 352	142 080 335
Generation Global	7 216	33 369 133	42 345 236
Holberg Global C	318 804	67 372 931	132 581 721
Holberg Norden	508 414	96 824 233	329 986 691
Holberg Triton	100 240	10 024 031	17 190 862
Nordea Emerging Stars Fund - BI	34 147	40 502 593	45 776 995
Nordea Stabile Aksjer Global	195 425	259 436 423	663 140 547
The Children's Inv. Fund H2N 0420	35 714	25 000 000	36 142 147
The Children's Inv. Fund H2N 0719	244 286	170 999 999	210 574 285
TT Emerging Markets Equity	3 915 921	310 000 000	377 768 936
Sum utenlandske aksjefond		1 481 817 712	3 672 955 372

Sum aksjefond, norske og utenlandske		1 717 088 516	4 357 670 233
---	--	----------------------	----------------------

Norske aksjer	Antall	Ansk. kost	Virkelig verdi
Adevinta	50 000	3 576 333	3 280 000
Aker	8 000	5 792 277	5 756 000
Aker BP	10 000	3 077 101	3 041 000
Aker Horizon ASA	189 511	8 541 652	2 443 744
Aker Solutions	194 185	6 544 927	7 262 519
American Shipping Company	55 000	1 914 484	2 400 750
Argeo AS	1 350 000	4 740 000	2 268 000
Atlantic Sapphire	5 000	493 000	37 150
Austevoll Seafood	50 000	4 593 634	4 422 500
Awilco Lng	500 000	3 131 250	4 090 000
Bergen Carbon Solutions AS	137 904	5 609 411	1 401 105
BerGenBio	300 000	6 489 934	2 241 000
Bien Sparebank	40 000	3 668 000	3 680 400
Borgestad	97 245	1 888 137	136 143
Cloudberry Clean Energy ASA	1 693 548	22 731 479	20 999 995
Crayon Group Holding	12 500	2 375 000	1 251 250
Depo Solutions AS	171 429	3 000 008	3 000 008
DNB Bank ASA	200 000	35 646 078	38 890 000
Edda Wind AS	300 000	8 436 709	8 295 000
Elliptic Laboratories ASA	125 000	2 787 500	2 756 250
Elmera Group ASA	350 000	8 111 150	5 596 500
Endur	78 334	3 874 999	2 701 740

Norske aksjer	Antall	Ansk. kost	Virkelig verdi
Energieia AS	1 200 000	2 970 000	2 880 000
Equinor	40 000	7 155 682	14 072 000
Green Minerals AS	8 000	212 880	62 400
GreenCap Solution AS	90 000	2 999 700	2 999 700
Grieg Seafood	50 000	5 368 129	3 930 000
HydrogenPro	9 000	200 700	260 550
Inin Group AS	800 000	3 799 578	1 438 400
Integrated Wind Solutions ASA	152 187	5 669 984	5 235 233
Kahoot! ASA	180 928	6 292 025	3 516 336
Klaveness Combination Carriers	34 179	1 623 503	2 228 471
Komplett ASA	50 000	3 000 000	722 000
Komplett Bank	300 000	4 657 496	1 440 000
Link Mobility Group Holding	20 000	940 000	150 400
Melhus Sparebank	17 899	2 636 415	2 881 739
Mintra Holding	200 000	1 940 000	1 020 000
Mowi	20 000	2 778 201	3 344 000
Nordic Halibut As	139 500	3 836 250	3 069 000
Nordic Nanovector	150 000	5 722 500	176 100
Nordic Semiconductor	45 000	8 324 454	7 375 500
Nordic Unmanned ASA	675 000	7 250 000	4 063 500
Norsk Hydro	100 000	2 493 948	7 332 000
Norwegian Air Shuttle	95 571	598 274	701 873
NRC Group	20 000	1 400 000	288 400
Orkla	50 000	4 323 395	3 547 000
Otovo ASA	150 000	3 755 830	3 022 500
Pareto Bank	200 000	8 436 530	9 570 000
Pioneer Property Group	78 383	7 736 167	7 540 445
Proximar Seafood AS	65 030	1 053 486	248 415
Quantafuel	97 020	3 465 894	509 840
Rana Gruber ASA	100 000	6 636 376	5 100 000
Romerike Sparebank	32 249	3 751 972	3 998 876
Scatec ASA	25 000	4 463 660	1 965 000
Smarttopics Group AS	481 695	4 999 994	9 344 883
Solstad Offshore	111 397	11 909 357	3 932 301
Sparebank 1 Helgeland	248 235	21 089 096	29 788 200
SpareBank 1 Nord-Norge	50 000	4 854 690	4 800 000
SpareBank 1 SR-Bank	100 009	11 623 555	12 071 086
Sparebank 1 Sørøst-Norge	400 000	14 784 510	22 000 000
Sparebank 1 Østfold Akershus	70 000	18 637 200	22 120 000
Sparebanken Vest	572 945	34 562 593	52 940 118
Standard Supply AS	210 000	987 000	955 500
Storebrand	52 000	4 569 411	4 440 800
Telenor	100 000	13 134 527	9 160 000
Totens Sparebank	28 300	5 784 746	6 226 000
Treasure	450 000	7 631 152	7 897 500
Ultimovacs	10 000	1 250 000	1 100 000
Voss Veksel og Landmandsbank	47 000	6 675 211	10 434 000
Vow	200 000	6 846 664	3 554 000
Vår Energi ASA	150 000	5 468 916	5 040 750
Wallenius Wilhelmsen	100 000	3 647 280	9 705 000
Watercircles Forsikring ASA	7 211 719	6 954 919	5 769 375
Yara International	40 000	16 909 706	17 224 000
Aasen Sparebank	40 000	4 241 400	4 640 000
Sum norske aksjer		479 078 020	473 784 244

Utenlandske aksjer	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Avance Gas Holding	50 000	2 150 000	2 977 500
Everfuel	15 000	1 856 863	538 500
FLEX LNG	40 000	5 700 000	12 832 000
Frontline	50 000	3 768 750	5 880 000
Hafnia Limited	35 000	1 472 205	1 764 000
Meltwater N.V.	300 000	4 283 550	4 083 000
MPC Energy Solutions N.V.	31 183	1 374 784	386 669
Odfjell Drilling	275 000	4 900 993	7 232 500
Odfjell Technology Ltd	33 195	874 356	962 655
Pryme N.V.	225 000	2 250 000	1 728 000
Questerre Energy Corporation	1 200 000	2 880 000	1 843 200
SeaBird Exploration	109 391	1 986 130	443 034
Subsea 7 S.A	150 000	14 638 078	16 957 500
The Kingfish Company	90 000	2 477 970	871 200
Sum utenlandske aksjer		50 613 680	58 499 758
Sum aksjer, norske og utenlandske		529 691 700	532 284 002

Private equity	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Argentum 2018 AS	25 052 238	16 970 547	25 728 648
Argentum 2019 IS	38 062 775	30 964 088	47 273 966
Argentum 2020 IS	3 175 436	28 919 573	35 722 913
Blackstone BREP Europe VI	2 215 110	10 041 114	23 289 225
Cubera IX LP	2 343 147	24 154 871	29 931 987
DNB Private Equity II (IS) AS	96 035 278	7 135 278	33 689 176
DNB Private Equity III (IS) AS	28 771 826	3 455 358	22 019 078
DNB Private Equity IV (IS) AS	48 983 751	16 443 291	46 622 734
DNB Private Equity V (IS) AS	66 193 943	42 537 501	85 125 411
DNB Private Equity VI (IS) AS	3 531 566	30 690 327	42 268 991
DNB Private Equity VII (IS) AS	5 145 456	52 139 832	58 198 946
Explore Equity I SCSP	2 675 884	27 414 663	35 729 816
First Mover Group Holding AS	419 943	4 199	4 199
Hadean Capital I AS	721 446	5 617 506	6 295 668
Hadean Capital II AS	150 353	1 491 844	1 138 165
Holberg EEG AS	1 359	1 347 263	610 694
Icon Capital V AS	14 040	14 100 840	15 093 000
Icon Capital VI AS	23 814	8 467 102	9 335 088
Icon Capital VII AS	20 500	20 500 000	17 425 000
KGJ Partnership VII AS	132 000	13 200 000	18 636 460
Mediefondet Zefyr	1	2 000 000	2 832 500
Nordea Private Equity III	1	2 458 061	3 203 902
Nordic Credit Rating AS	29 970	3 746 250	3 746 250

Private equity	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
NorSun AS	1 368 840	8 198 197	4 517 172
Oiid AS	1 105 970	10 662 000	2 211 940
Pareto Private Equity II Inst AS - A-aksjer	100	100 000	65 340
Pareto Private Equity II Institusjonelle IS	10	90 000	660
QNTM Ecom SW AB	2 795 208	4 889 752	4 891 614
Sarsia Seed Fond II AS	25 411 768	21 752 708	30 494 122
Sea-Hawk Navigation AS	662 637	10 034 902	662 637
Storebrand Internasjonalt Private Equity VI	344 209	266 074	1 111 795
Storebrand International Private Equity 17 Limited	15 554 756	17 604 703	38 575 795
Storebrand International Private Equity 18 Limited	26 679 680	22 500 000	36 817 958
Storebrand International Private Equity 19 Limited	21 496 844	24 000 000	33 535 077
Storebrand International Private Equity VII Ltd.B-	60 930	62 514	371 063
Viking VGO III PA 2018 H2USD	60 632	50 382 086	100 091 054
Viking VGO III PÅ 2021 H2USD	100 000	87 366 146	96 512 824
Sum private equity		621 708 589	913 780 866

I noen av fondene er det stor forskjell på virkelig verdi og anskaffelseskost. Dette skyldes at tilbakebetaling av innbetalt kapital kommer til fratrukk på anskaffelseskost.

Hedgefond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
AKO Europe L/S H2N	32 320	83 592 967	161 549 223
AKO Global L/S H2N	49 693	50 033 769	89 055 489
AKO Global L/S H2N C2	11 622	19 303 803	18 755 494
Cheyne SVC I 0721	636 605	-13 932 175	636 605
Cheyne SVC I H2N	53 797 872	53 797 872	53 797 872
Cheyne SVC II H2N	302 702	33 750 000	36 130 476
Egerton L/S H2N	1 366 329	136 960 557	188 321 059
Keel Foghorn H2N	283	32 444 935	31 754 560
OAM Absolute Return H2N	225 775	30 537 226	51 377 431
Pareto Nordic Omega class B	387 897	20 271 823	42 544 489
PIMCO GCOF H2N	47 142	49 958 551	66 082 539
Securis 1 G H2N 0921	446	234 145	245 506
Securis 1 I H2N 0421	737	401 600	402 472
Securis 1 I H2N 0821	232	119 226	125 764
Securis 1 I H2N 0221	189	113 519	97 645
Securis 1 I H2N 0121	13	8 025	6 883
Securis 1 I H2N 0721	142	72 639	77 204
Securis 1 H2N 0720	401	238 901	247 496
Securis 1 G H2N 0819	1 264	758 235	1 069 554
Securis 1 G H2N	5 285	3 092 622	2 769 112

Hedgefond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Securis 1 I H2N 0621	72	43 429	40 100
Securis 1 I H2N 0720	7 947	4 772 456	4 905 960
Securis 1 I H2N 1020	11 017	6 610 283	5 698 835
Securis Cat Bond Fund H2N	493 741	50 000 000	56 153 202
TOMS Capital H2N 1121	5 954	60 000 000	61 802 426
TOMS Capital H2N 0122	2 069	21 600 000	21 476 160
Sum hedgefond		644 784 408	895 123 554

Aksjer og andeler i eiendomsfond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	5 397 878	3 421 289	3 886 472
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	534	335 700 985	383 738 090
DNB Scandinavian PropFund 4 KS	989 031	90 250 001	130 784 207
Hasle Linje 1 AS (Karvesvingen 2 og 3)	99	103 586 373	140 063 715
Malling & Co Eiendomsfond I IS	168 421	250 000 000	248 206 059
Pareto Eiendomsfelleskap AS	643	998 825	963 932
Pareto Eiendomsfelleskap IS	643	98 883 530	95 429 376
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	219 920 582	257 416 247	287 207 375
Sum aksjer og andeler i eiendomsfond		1 140 257 250	1 290 279 226

NOTE 8 – RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Rentebærende verdipapirer	146 135 723	1 529 732 655	1 675 868 378
Spesifikasjon			
Kostpris obligasjoner	144 283 781	1 510 346 735	1 654 630 516
Amortisering obligasjoner	-614 174	-6 429 101	-7 043 275
Påløpte renter obligasjoner	2 466 116	25 815 021	28 281 137
Totalt	146 135 723	1 529 732 655	1 675 868 378

Rentebærende verdipapirer	Pålydende	Ansk.kost	Virkelig verdi	Balanseført
Finansinstitusjoner	792 500 000	785 225 100	787 430 613	792 460 088
Offentlig sektor	265 000 000	265 105 000	283 984 786	271 935 262
Andre utstedere	602 510 264	604 300 415	535 590 606	611 473 028
Totalt	1 660 010 264	1 654 630 515	1 607 006 005	1 675 868 378

NOTE 9 – RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

Denne porteføljen består av obligasjoner som ikke måles til amortisert kost, rentefond og pengemarked. Investeringene vurderes til virkelig verdi ved bruk av noterte markedsverdier. Påløpte renter knyttet til obligasjonene inngår i virkelig verdi på balansetidspunktet. I spesifikasjonen under er påløpte renter presentert som en samlet post.

	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Sum
Obligasjoner og andre verdipapirer	961 437 862	10 064 225 698	11 025 663 560
Spesifikasjon			
Norske obligasjoner	771 290 441	8 073 783 421	8 845 073 862
Påløpte renter obligasjoner	6 593 815	69 023 330	75 617 145
Rentefond og pengemarked	183 553 606	1 921 418 947	2 104 972 553
Totalt	961 437 862	10 064 225 698	11 025 663 560

Norske obligasjoner	Pålydende	Ansk. kost	Virkelig verdi
Finansinstitusjoner	6 697 461 000	6 654 743 061	6 395 370 479
Offentlig sektor	1 196 000 000	1 184 979 100	1 112 260 183
Andre utstedere	1 450 369 285	1 442 336 035	1 337 443 200
Totalt	9 343 830 285	9 282 058 196	8 845 073 862

Rentefond og pengemarked	Antall	Ansk. kost	Virkelig verdi
Bluebay IG Glob Agg H2N	388 746	423 695 810	420 973 147
Borea Høyrente	43 066	55 701 866	56 715 604
DNB Obligasjon 20 (IV)	45 376	46 169 337	43 858 177
Holberg Likviditet I	995 776	101 819 183	101 023 608
PGIM Global Total Return ESG H2N	272 370	273 530 561	229 030 053
Pimco Global Bond Fund H2N	1 328 278	282 414 371	272 469 604
Pimco Income H2N	6 321 782	652 264 405	683 700 753
SS Global HY Bond ESG Screened Index Fd USD I H2N	3 391 551	339 155 093	297 201 607
Totalt		2 174 750 626	2 104 972 553

NOTE 10 – BETINGEDE FORPLIKTELSER

Bergen kommunale pensjonskasse har følgende ikke balanseførte forpliktelser knyttet til kommittert, men ikke innbetalt kapital på Private Equity investeringer.

Investering	Valuta	Kommittert	Innbetalt	Kommittert	
				ikke innbetalt	Rest i NOK
Argentum 2018 AS	NOK	30 000 000	24 651 591	5 348 409	5 348 409
Argentum 2019 IS	NOK	50 000 000	37 361 601	12 638 399	12 638 399
Argentum 2020 IS	EUR	5 000 000	3 175 436	1 824 564	19 183 100
Blackstone BREP Europe VI	EUR	5 200 000	2 786 907	2 413 093	25 370 779
Cubera IX LP	EUR	4 000 000	2 343 147	1 656 853	17 419 820
DNB Private Equity II (IS) AS	NOK	100 000 000	88 240 867	11 759 133	11 759 133
DNB Private Equity III (IS) AS	NOK	30 000 000	25 816 815	4 183 185	4 183 185
DNB Private Equity IV (IS) AS	NOK	50 000 000	43 916 639	6 083 361	6 083 361
DNB Private Equity V (IS) AS	NOK	75 000 000	61 518 303	13 481 697	13 481 697
DNB Private Equity VI (IS) AS	EUR	5 000 000	3 392 209	1 607 791	16 903 993
DNB Private Equity VII (IS) AS	EUR	7 500 000	5 077 567	2 422 433	25 468 976
Explore Equity I SCSP	EUR	3 000 000	2 542 396	457 604	4 811 158
Hadean Capital I AS	EUR	1 000 000	721 446	278 554	2 928 658
Hadean Capital II AS	EUR	2 000 000	150 353	1 849 647	19 446 816
Icon Capital V AS	NOK	18 000 000	14 040 000	3 960 000	3 960 000
Icon Capital VI AS	NOK	27 000 000	24 835 140	2 164 860	2 164 860
Icon Capital VII AS	NOK	25 000 000	20 500 000	4 500 000	4 500 000
KGJ Partnership VII AS	NOK	20 000 000	13 200 003	6 799 997	6 799 997
Sarsia Seed Fond II AS	NOK	40 000 000	21 600 000	18 400 000	18 400 000
Storebrand Internasjonal Private Equity VI	NOK	25 000 000	20 000 000	5 000 000	5 000 000
Storebrand International Private Equity 17	NOK	30 000 000	22 500 000	7 500 000	7 500 000
Storebrand International Private Equity 18	NOK	30 000 000	22 500 000	7 500 000	7 500 000
Storebrand International Private Equity 19	NOK	30 000 000	24 000 000	6 000 000	6 000 000
Storebrand International Private Equity VII	NOK	25 000 000	21 250 000	3 750 000	3 750 000
Totalt					250 602 341

NOTE 11 – UTLÅN TIL MEDLEMMER

BKP yter lån til medlemmer og pensjonister. Lån inntil NOK 3.000.000 kan gis mot første prioritet pant og innenfor 60 % av lånetakst.

	2022		2021	
	Antall	Restgjeld	Antall	Restgjeld
Pantelån med pant i bolig	13	2 333 584	15	3 535 426
Lån til innskudd i borettslag	2	381 551	7	1 127 163
Påløpte renter		5 707		7 219
Totalt	15	2 720 842	22	4 669 808

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Utlån og fordringer	237 257	2 483 585	2 720 842

NOTE 12 – ANDRE FORPLIKTELSER

	2022	2021
Skyldig skattetrekk	14 719 871	13 806 619
Skyldig arbeidsgiveravgift	439 218	433 328
Skyldige feriepenge inkl. aga	1 183 566	1 109 150
Skyldig merverdiavgift	643 119	693 571
Annen kortsiktig gjeld	805 513	643 092
Sum andre forpliktelser	17 791 287	16 685 760
Påløpte kostnader / forskuddsbetalte inntekter	200 360	184 545
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	200 360	184 545

NOTE 13 – INVESTERINGSEIENDOM

Bergen kommunale pensjonskasse har ikke eierbenyttet eiendommer. Alle eiendommene som Bergen kommunale pensjonskasse eier er utleid.

Eiendommene er bokført til virkelig verdi i henhold til Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak § 3-4 og IAS 40. Verdssettelsen av investeringseiendommene til Bergen kommunale pensjonskasse er utført av Kyte Eiendom AS. Kyte Eiendom AS er blant de største næringsmeglerne i Bergen og anses å ha god faglig kvalifikasjon til å kunne verdsette eiendommene. Verdssettelsen er gjort ved å beregne et normalisert driftsresultat eksklusiv avskrivninger. Dette er så sammenholdt med et beregnet avkastningskrav på eiendommene. Avkastningskravet vil variere avhengig av resterende leietid på leieavtalene, byggets funksjon og forventet framtidssutsikter for utleie.

Eiendom	Bokført verdi 31.12.21	Tilgang	Resultatført verdiendring	Bokført verdi 31.12.2022
Markeveien 7	333 180 431	0	-9 425 606	323 754 825
Neumannsgate 1-3	140 426 999	0	-19 740 928	120 686 070
Totalt	473 607 430	0	-29 166 534	444 440 896

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Investeringsseiendommer	38 755 246	405 685 650	444 440 896

Investeringsseiendommene i datterselskapene Grønland 36 AS og Aksum Eiendomsinvest AS er klassifisert som en investering i datterselskap.

NOTE 14 – AKSJER I DATTERSELSKAP

Pensjonskassen innregner investeringer i datterselskapet etter egenkapitalmetoden. Eiendeler og gjeld innregnes til virkelig verdi.

Selskaps navn	Kontoradr.	Eierandel	EK ved anskaffelse	Bokført verdi 31.12.21	Kapitalfor- høyelse	Konsern bidrag	Resultatandel	Bokført verdi 31.12.22
Grønland 36 AS	Bergen	100	43 000 000	445 280 986	0	-16 412 743	-22 506 276	406 361 967
Aksum Eiendomsinvest AS	Bergen	100	14 057 934	308 162 028	84 497 000	-20 128 874	64 380 312	436 910 466
Totalt			57 057 934	753 443 014	84 497 000	-36 541 617	41 874 036	843 272 433

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Aksjer og andeler i datterforetak	73 533 356	769 739 077	843 272 433

NOTE 15 – FORDRINGER PÅ DATTERSELSKAP

Fordringer	Bokført verdi 31.12.22
Fordring Aksum Eiendomsinvest AS	18 977 003
Konsernbidrag fra Aksum Eiendomsinvest AS	20 128 874
Konsernbidrag fra Grønland 36 AS	16 412 743
Totalt	55 518 620

	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Sum
Fordringer på datterforetak	4 841 224	50 677 396	55 518 620

NOTE 16 – ANDRE KOSTNADER

Kostnader til revisjon inkl. mva.	2022	2021
Lovpålagt revisjon	633 750	502 500
Skatterådgivning	81 250	108 125
Attestasjon	27 500	0
Andre tjenester	0	81 250
Totalt honorar til revisor	742 500	691 875

NOTE 17 – TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Som nærstående parter regnes sponsorene, Grønland 36 AS og Aksum Eiendomsinvest AS. Mellomværende med datterselskap vises det til note 15. Transaksjoner med Bergen kommune består i hovedsak av premieinnbetaling til pensjonskassen. Forsikringsteknisk premie beregnes av aktuar og fastsettes av styret i samsvar med aktuars anbefaling. Forfalt brutto premie består av følgende:

	2022	2021
Medlemsinnskudd	137 454 596	128 520 942
Arbeidsgiver andel av premie og tilskudd	581 378 373	542 378 372
Rentegarantipremie	13 900 000	13 900 000
Reguleringspremie	600 000 000	662 000 000
Forfalte premier, brutto	1 332 732 969	1 346 799 314

NOTE 18 – LØNN OG PENSJONSKOSTNADER EGNE ANSATTE

	2022	2021	2020
Gjennomsnittlig antall ansatte	12	10	9

Det er ingen ansatte i datterselskapene.

Foretakets ansatte er omfattet av lov om obligatorisk tjenestepensjon. Etablert pensjonsordning oppfylder kravene fastsatt i denne loven. Endringer i årets pensjonsforpliktelser for egne ansatte inngår i årets administrasjonskostnader i samsvar med de prinsipper som er beskrevet innledningsvis under regnskapsprinsipper.

Økonomiske forutsetninger	2022	2021
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Lønnsvekst	3,50 %	2,75 %
G-regulering	3,25 %	2,50 %
Pensjonsregulering	2,48 %	1,73 %
Forventet avkastning	3,00 %	1,90 %

Sammensetning av årets pensjonskostnad	2022	2021
Nåverdi av årets opptjening	1 446 379	1 096 263
Administrasjonsomkostning	43 735	39 314
Arbeidsgiveravgift - pensjonskostnad	210 106	160 116
Resultatført pensjonskostnad inkl. aga og adm.	1 700 220	1 295 693
Netto finanskostnader inkl. aga	75 530	57 908
Aktuarielt tap (gevinst) inkl. aga OCI	3 877 458	1 762 797
Totalt resultatført pensjonskostnad	5 653 208	3 116 398
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	45 593 087	45 360 735
Pensjonsmidler	42 005 380	44 361 311
Netto forpliktelse før aga	3 587 707	999 424
Arbeidsgiveravgift	505 867	140 919
Brutto påløpt forpliktelse inkl. aga	46 098 954	45 501 654
Netto forpliktelse inkl. aga	4 093 574	1 140 343
Balanseført netto forpliktelse etter arb.avg.	4 093 574	1 140 343

NOTE 19 – YTELSER TIL LEDENDE PERSONER

Styret og ledende ansatte	Lønn og honorar	Pensjonskostnader	Naturalytelser	Sum
Styret				
Østbø Bjørn	189 176			189 176
Woldseth Tor A.	134 284			134 284
Øvrebø Magny	131 902			131 902
Espedal Jan Aksel	134 284			134 284
Mjeldheim Anneline Samuelson	134 284			134 284
Bakervik Rune	117 508			117 508
Berbain Diane	134 284			134 284
Ødegaard Christine Henriksen	131 789			131 789
Dale Geir Steinar	9 290			9 290
Birkeland Matias	4 990			4 990
Skare Stian Harborg	2 495			2 495
Ledende ansatte				
Administrerende direktør	2 232 096	172 460	5 913	2 410 468
Totalt	3 356 382	172 460	5 913	3 534 754

Administrerende direktør er omfattet av pensjonsordningen på ordinære vilkår.

Det er ikke inngått avtaler om opsjoner. Det er heller ikke gitt forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til fordel for adm.dir. eller noen av styrets medlemmer. Adm. dir. har avtale om at det, under gitte vilkår, ytes etterlønn i seks måneder. Lån til styrets medlemmer og ansatte er gitt til ordinære medlemsbetingelser.

NOTE 20 – SOLVENSMARGIN OG SOLVENSKAPITAL

Solvensmargin	2022	2021
Solvensmarginkapital	3 879	2 501
Solvensmarginkrav	763	666
Solvensmarginprosent	508 %	376 %

Solvensmarginkapitalen for 2022 fordeler seg slik:

Kjernekapital	2022	2021
Innskutt kjernekapital pr 31.12	1 217 470 807	1 157 347 400
Opptjent egenkapital pr. 01.01	993 613 194	839 304 210
Årets underskudd/overskudd tilført opptjent EK	-47 387 400	154 308 984
Fradrag for urealiserte gevinster i selskapsporteføljen	-245 520 355	-349 967 274
Sum kjernekapital	1 918 176 246	1 800 993 320

Solvensmarginkapital	2022	2021
Kjernekapital	1 918 176 246	1 800 993 320
50 % Bufferfond	1 903 714 597	642 737 984
50 % RUF	57 159 688	57 159 688
Sum solvensmarginkapital	3 879 050 530	2 500 890 992

Solvenskapitaldekning	2022	2021
Markedsrisiko	3 764	4 514
Livsforsikringsrisiko	357	397
Motpartsrisiko	27	13
Diversifiseringseffekter	-272	-291
Operasjonell risiko	92	93
Justering utsatt skatt	-595	-709
Samlet solvenskapitalkrav	3 372	4 016
Ansvarlig kapital	6 023	7 133
Solvenskapitaldekning	179 %	178 %

NOTE 21 - FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER

	2022	2021
Forskuddsbetalte kostnader	199 085	68 162
Opptjente ikke mottatte inntekter	8 221 866	2 027 530
Totalt	8 420 951	2 095 692

NOTE 22 – SKATTEKOSTNAD

Årets skattekostnad	31.12.2022	31.12.2021
Resultat før skattekostnad	-42 877 934	160 288 741
Andre inntekter/kostnader	-3 877 458	-1 762 797
Permanente forskjeller		
Gevinst/tap salg	-9 210 982	-7 812 267
Utbytter	-7 203 419	-8 718 427
Resultatførte verdiendringer	98 986 591	-85 478 095
Inntekter datter egenkapitalmetode	-3 647 229	-4 114 516
Andre permanente forskjeller	2 865 155	4 575 701
Sum permanente forskjeller	81 790 116	-101 547 604
Endring midlertidige forskjeller	-2 755 790	57 278 959
Anvendt fremførbart underskudd	-32 278 934	-114 257 299
Årets skattegrunnlag	0	0
Betalbar inntektsskatt	0	0
Spesifikasjon av forskjeller mellom skattemessig og regnskapsmessige verdier		
Driftsmidler	27 876 563	27 685 608
Gevinst og tapskonto	-25 942	-32 428
Pensjonsforpliktelse egne ansatte	-4 093 574	-1 140 343
Grunnlag endring utsatt skatt	23 757 047	26 512 837
Endring utsatt skatt	-2 755 790	
Andre forskjeller	-32 478 497	74 909 896
Fremførbart underskudd	-440 307 725	-472 586 659
Grunnlag for utsatt skattefordel	-449 029 176	-371 163 927
Utsatt skattefordel (25 %)	-112 257 294	-83 741 714

Utsatt skattefordel er ikke balanseført.

NOTE 23 – REASSURANSE

BKP har tegnet reassuransekontrakt, Catastrophe Excess of loss. Denne dekker skader over NOK 5 mill. pr. hendelse.

Signering styrets beretning og årsregnskap 2022

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- Øvrebø, Magny [REDACTED], signert 17.03.2023 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Mjeldheim, Anneline Samuelsen [REDACTED], signert 17.03.2023 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Dale, Geir Steinar [REDACTED], signert 16.03.2023 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Berbain, Diane Alexandra [REDACTED], signert 16.03.2023 med Signicat Sign BANKID
- Ødegaard, Christine H [REDACTED], signert 16.03.2023 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Espedal, Jan Aksel [REDACTED], signert 16.03.2023 med Signicat Sign BANKID
- Woldseth, Tor Arnold [REDACTED], signert 16.03.2023 med Signicat Sign BANKID
- Østbø, Bjørn [REDACTED], signert 16.03.2023 med Signicat Sign BANKID
- Eknes, Bjørn Roald [REDACTED], signert 16.03.2023 med Signicat Sign BANKID

_____

_____

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Til styret i Bergen kommunale pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert Bergen kommunale pensjonskasses årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoeer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Bergen, 16. mars 2023
Deloitte AS

Jon-Osvald Harila
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Jon-Osvold Harila

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5994-4-540381

IP: 217.173.xxx.xxx

2023-03-16 10:07:21 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: XYET-5FKXE-JHCL-6WPF4-0187L-JF3Kk

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

KLP Forsikringservice AS

Bergen kommunale pensjonskasse
Att: Bjørn Eknes
Bjorn.Eknes@bergenkp.no

Bergen 17. mars 2023

Aktuarerklæring

Bergen kommunale pensjonskasse - 2022

Under henvisning til det fremlagte regnskapet for 2022 bekreftes det at de forsikringstekniske avsetninger er foretatt i samsvar med gjeldende beregningsgrunnlag som spesifisert i forsikringsvirksomhetsloven § 3-9 Premiereserve knyttet til kontraktfaste forpliktelser.

For dødelighet og sivilstandselementer er benyttet det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget K2021_KLP. Denne tariffen tar utgangspunkt i K2013 fastsatt av Finanstilsynet, men med en sterkere levealdersforbedring for menn.

For uførhet er det benyttet et eget grunnlag, KFSU2015, basert på uføreerfaringene i årene 2011-2013 i pensjonskasser med KLP Forsikringservice som aktuar.

Pristariffene er meldt Finanstilsynet som angitt i forsikringsvirksomhetsloven § 3-7 Meldeplikt og tilsyn med pristariffer.

Med vennlig hilsen
For KLP Forsikringservice AS

Arnfinn Osmundsvaag
Ansvarshavende aktuar KLP FS

A close-up photograph of a green leaf with several water droplets of varying sizes. The background is blurred, showing more of the leaf and other droplets. The lighting is soft, highlighting the texture of the leaf and the clarity of the water.

bkp

Bergen kommunale pensjonskasse
Telefon 55 54 65 50 | pensjonskassen@bergenkp.no | www.bergenkp.no